

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.164/2022/9.

A Fővárosi Ítéltábla a Vető és Kovácsházy Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Vető Gábor ügyvéd) által képviselt felperes (cím3) felperesnek a alperes1 (cím5.) I. rendű alperes, a Király Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Király László ügyvéd) által képviselt alperes2 (cím8) II. rendű alperes és a Jávor és Társai Ügyvédi Iroda (cím6., ügyintéző: dr. Jávor Béla ügyvéd) által képviselt alperes3 (cím7.) III. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2022. március 11-én kelt 15.G.40.706/2021/22-I. számú ítéletével szemben a felperes által benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a 35.000.000 (harmincötmillió) forint és járulécai megfizetése iránti keresetet elutasító részében helybenhagyja, ezt meghaladóan – a teljes perköltségre kiterjedően – hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot e körben újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja.

Az elbírált rész tekintetében kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint elsőfokú és a II. rendű alperesnek 1.159.590 (egymillió-százötvenkilencezer-ötszázkilencven) forint, míg a III. rendű alperesnek 1.176.543 (egymillió-százhetvenhatezer-ötszáznegyvenhárom) forint első- és másodfokú együttes részperköltséget.

Megállapítja, hogy a hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezésekkel összefüggésben a felperesnek 100.000 (százezer), a II. rendű alperesnek 29.000 (huszonkilencezer) forint másodfokú perköltsége merült fel.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az államnak 1.686.800 (egymillió-hatszáznyolcvanhatezer-nyolcszáz) forint eljárási illetéket.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes (akkori nevén: felperes) és a II. rendű alperes között 1998. június 9. napján együttműködési megállapodás jött létre az program1 (program1) megvalósítása érdekében.

[2] Ezen előzmény után, a megállapodás folytatásaként 2003. június 26. napján együttműködési megállapodás jött létre a felperes (felperes), az I. rendű alperes jogelődje (1. sz. program1), a II. rendű alperes (Önkormányzat) és a III. rendű alperes (alperes3) között. Az együttműködési megállapodás célja az volt, hogy az program1 megvalósuljon és hosszú távon működjön Budapest kerület kerületében, annak érdekében, hogy a sportutánpótlást, nevelést végző sportegyesületek a feladatot minél magasabb színvonalon lássák el. A program keretében egyrészt a szükséges tárgyi feltételek kialakítása, másrészt a tehetséges gyermekek kiválasztása és sportolási feltételeinek kialakítására került sor, a program utolsó eleme pedig hosszabb távon, valamennyi érdekelt fél számára kedvező gazdasági, marketingprogram megvalósítása lett volna.

[3] Ugyanezen a napon, az együttműködési megállapodás 1. számú mellékleteként a felperes és az I-II. rendű alperesek között megállapodás jött létre az „program1 megvalósításának szabályai az 1. sz. program1 Intézményben” címmel.

[4] Az I. rendű és a II. rendű alperes között 2003. június 26. napján vagyonkezelési szerződés is létrejött, az együttműködési szerződés 5. számú mellékleteként.

[5] 2003. július 15. napján felperes és a III. rendű alperes között megállapodás (NRHD szerződés) jött létre. Ennek III.8. pontja szerint a felek megállapodtak abban, hogy az alperes3 a kerületben az felperes név- és rendszerhasználat (ENRJ) jogáért az felperesnek évente visszavonhatatlanul a 2010/2011-es tanévtől minden év február 4. hetében egyösszegben utalja az ENRJ-ért járó ellenértéket, ameddig az 1. sz. felperes Általános és Sportiskola működik, illetve az elkészült beruházásokat bármilyen formában használják, vagy hasznosításra kerülnek. A 9. pont szerint az felperes az alperes3 megerősödése érdekében – az alperes3 kérésére – az önkormányzat egyetértésével átmenetileg lemond 2003-tól 2010-ig az ENRJ-ért járó ellenértékről, árbevételről azzal a feltétellel, hogy azt a 2010/2011-es tanévtől hosszú távon realizálják a felek. A felek arról is megállapodtak, hogy az alperes3 a 2008. évtől négy éven keresztül évente a beruházások ellenértékének és az alperes3 anyagi helyzetének figyelembevételével a mindenkor jegybanki alapkamat megfizetését vállalja. A szerződés IV.1. pontja szerint az alperes3 az felperesnek az ENRJ-ért 2011. február 4. hetében 35.000.000 forintot és a mindenkor érvényes Áfa törvény szerinti forgalmi adó összeget fizet meg átutalással. Az ezt követő 20 éven keresztül, 2012. február 4. hetétől 2031. 4. hetéig bezárólag évente 12.000.000 forintot, (plusz évente) a KSH által közzétett hivatalos, az előző évi inflációval növelt összeg, plusz a mindenkor érvényes Áfa törvény szerinti forgalmi adót fizet meg. A IV.4. pont értelmében az felperes ezt a megállapodást kizárólag azzal a feltétellel írja alá – az Önkormányzat vezetésével történt egyeztetést követően –, hogy ha a fenti fizetési ütemezés szerint az alperes3 amiatt nem tudja teljesíteni a fizetési kötelezettségét, mert az Önkormányzat bármilyen okból felmondaná a közöttük 2003. június 26. napján aláírt

megállapodásokat, akkor a fenti fizetési ütemezés szerint az Önkormányzat köteles haladéktalanul az alperes³ helyett időben teljesíteni, tekintettel az Önkormányzat teljeskörű felelősségvállalására, 2003. június 26. napján aláírt együttműködési megállapodásban rögzítettek szerint.

[6] Az I. rendű alperes 2007-ben kezdődő tanévtől kezdve közoktatású típusú sportiskola lett.

[7] A III. rendű alperes pénzügyi helyzete a 2009. évre fokozatosan romlott, jelentős köztartozást halmozott fel, amely jelentősen akadályozta az együttműködési megállapodás szerinti program megvalósításával összefüggő kötelezettségeit.

A problémák tisztázása érdekében 2009. június 25. napján tartott egyeztetésen –többek között – rögzítették, hogy a megbeszélést megelőzően a felperes javasolta az I. rendű alperesi jogelőd iskola részére, hogy alapítson egyesületet.

[8] A II. rendű alperes bizottság 2009. július 7-én ülést tartott, amelyen a felperes képviselője indítványozta a program bevonásába az egyesület³ sportegyesületet.

[9] 2009. július 8. napján a II. rendű alperes a III. rendű alperes köztartozásaira hivatkozva a szerződésüket felmondta. Ezzel egyidejűleg a II. rendű alperes a felperes részére szerződésmódosítást javasolt, amelyet azonban a felperes nem fogadott el.

[10] A II. rendű alperes képviselő-testülete a 2009. július 8-i ülésén meghozott, 927/2009. (VII. 8.) határozatával a vagyonkezelői és az üzemeltetési feladatok ellátásával a III. rendű alperes helyett az I. rendű alperes jogelődjét bízta meg. Ugyanezen testületi ülésen a III. rendű alperest egy másik sportlétesítmény üzemeltetésével bízta meg, évi 9.000.000 forint támogatás mellett, azzal, hogy a szerződés akkor lép hatályba, ha a III. rendű alperes legkésőbb 2009. július 12-éig visszaadja az I. rendű alperesi jogelőd részére a sportolói játékjogokat, versenyengedélyeket.

A III. rendű alperes 2009. júliusában lemondott a tanulók játékjogáról és versenyengedélyéről, és azt az I. rendű alperes jogelődje részére visszaadta, aki azt 2009. július 31-én átvette.

[11] A II. rendű alperes 2011. május 11-én, majd 2015. október 26-án kelt nyilatkozatával felmondta a felek közötti négyoldalú szerződést. (Helyesen: a 2015. október 26-i felmondás valójában az I. rendű alperestől származik.)

[12] A III. rendű alperes 2012. január 24. napjától 2018. október 17. napjáig felszámolás alatt állt.

[13] A felperes 2015. október 28-án előterjesztett, majd pontosított keresetében kártérítés címén az I. rendű alperes 2013., 2014. és 2015. években esedékes évi 12.000.000 forint rendszerhasználati díjak összegével megegyező 36.000.000 forint és ennek késedelmi kamatai megfizetésére kötelezését kérte.

A 2016. április 14-én felemelt, majd 2016. május 6-án kiterjesztett keresetében az I. és II. rendű alperesek 83.000.000 forint + áfa összegű kár és annak kamatai egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte azzal, hogy ezen összegből 35.000.000 forint után 2011. március 1. napja és 4x12.000.000 forint után 2012. március 1. napja, 2013. március 1. napja, 2014. március 1. napja és 2015. március 1. napja a kamatfizetés kezdő időpontja. Kérte a III. rendű alperest ennek tűrésére kötelezni.

Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 318. § (1) bekezdésére és 339. § (1) bekezdésére alapította.

A módosított keresete alapjaként előadta, hogy az I. és a II. rendű alperes a 2013. június 26. napján létrejött négyoldalú együttműködési megállapodást megszegve neki kárt okozott. A kárt elmaradt haszonként, a III. rendű alperessel 2003. július 15-én kötött megállapodás alapján részére járó rendszerhasználati díj megfizetése elmaradásában jelölte meg. A felemelt keresete a 2011. február végétől 2015. február végéig esedékes rendszerhasználati díjak összegét tartalmazta.

Előadta, hogy az felperes program1 megvalósulása és hosszú távú működése érdekében ő, valamint a III. rendű alperes jelentős, 150 millió forintot is meghaladó értékű beruházást valósított meg az iskola területén.

Tételelesen kifejtette, hogy I. és II. rendű alperes mely megállapodás melyik pontjának megszegésével okozta a kárát.

A kár összege megegyezik a III. rendű alperessel kötött kétoldalú megállapodás alapján a III. rendű alperes által fizetendő név- és rendszerhasználati díj összegével. Előadta, hogy a kétoldalú megállapodásról az I. és II. rendű alperesek nyilvánvalóan tudtak. A 2009. február 12-én tartott helyszíni szemlét követően a 2009. március 30-án készült emlékeztetőben kifejezetten rögzítésre került, hogy a III. rendű alperessel kötött megállapodásában átmenetileg mondott le az árbevételekről a III. rendű alperes anyagi helyzetének megerősítése érdekében. Profitorientált gazdasági társaságként nyilvánvalóan az eszközölt beruházások után hosszú távon nyereségre törekszik. A III. rendű alperessel szembeni felmondás eredményeként az általa eszközölt beruházások eredményeként megvalósult létesítmények üzemeltetéséből befolyt további árbevétel nem a III. rendű alperest gazdagítja, a III. rendű alperes minden bevételétől elesett, így a 2003. július 15-i kétoldalú megállapodásban vállalt fizetési kötelezettségének ez okból kifolyólag nem tudott eleget tenni.

Az I. és II. rendű alperesek szerződésszegő magatartásai külön-külön és együttesen is megfosztották őt attól a lehetőségtől, hogy az őt megillető összeghez hozzájuthasson. A III. rendű alperes köztartozásainak felhalmozódását és ennek következtében a vele szembeni felmondást az eredményezte, hogy a II. rendű alperes nem tett eleget a finanszírozási kötelezettségének, de a kár abban az esetben sem következett volna be, ha az egyesületnek történt felmondást követően az I. és II. rendű alperesek az általa javasolt sportegyesülettel folytatják az együttműködést, és az egyetértésével választják ki az üzemeltető személyét, biztosítva létesítmények használatát, hasznosítását is.

Álláspontja szerint a kárösszeg esedékessége a rendszerhasználati díjak mint elmaradt bevételek esedékességéhez igazodik.

[14] Az I. és II. rendű alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségükben marasztalását kérték. A követelés jogalapját és összegszerűségét is vitássá tették.

Elsődlegesen a felperes keresetösségi jogának meglétét vitatták.

Az 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) 37. § (3) bekezdésére utalással kifejtették, hogy a III. rendű alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentésének elmulasztásával a keresetben érvényesített igény megszűnt, az kárként nem érvényesíthető.

Elévülési kifogásukban előadták, hogy a károkozó magatartások felperes által állított 2004-2009. közötti időpontjaira tekintettel a követelés 5 éven túli, így az legkésőbb 2014-ben elévült. Kifejtették, hogy a szerződés szerinti határidőhöz képest a késedelembe esés napja a kártérítési követelésre jogosultság első napja, így az elévülési idő ekkortól számítandó - függetlenül a felperes és a III. rendű alperes közti megállapodástól.

Állították, hogy a iskola a 2007. évtől kezdődően semmilyen formában nem használja a felperes által hivatkozott programot, hanem az államilag akkreditált, korábban intézet, azóta bizottság által gondozott tanterv szerint működik.

A versenyeztetési jogot az III. rendű alperes visszaadta, emiatt kényszerült az iskola arra, hogy ideiglenesen az egyesülettel, majd már a saját maga által alapított egyesület biztosítsa a tanulók versenyeztetési jogát.

Álláspontjuk szerint a felperes által hivatkozott sportprogram a felperes által állított formában nem létezett, a programról írásbeli anyagot felhívásra sem kaptak.

A III. rendű alperessel az együttműködés azért szűnt meg, mivel adótartozása volt, ezért nem láthatta el az együttműködési megállapodásban vállalt szerződési kötelezettségeit. Ezért a sportolók verseny- és játékjogáról is lemondott.

A négyoldalú megállapodás 2009. július 8. napját követően a rPtk. 312. § (2) bekezdése alapján, lehetetlenülés következtében megszűnt, a III. rendű alperes adótartozása folytán nem folytathatta az együttműködést, amelyre tekintettel a megállapodás egyik szereplője kiesett a szerződésből. Az iskola 2007-től közoktatási típusú sportiskola lett, utánpótlás nevelési programját ettől kezdődően a jogszabályok határozták meg. Az iskolához tartozó és a II. rendű alperes tulajdonában levő létesítmények vagyongazdálkodója és az üzemeltetője az iskola lett, a tanulók játék- és versenyjogával a továbbiakban ő rendelkezett. A négyoldalú megállapodás ugyan formailag hatályban maradt, azonban a felek részben nem teljesítették, részben erre módjuk sem volt.

A megállapodás a 2011. május 11-i felmondással – a korábbi lehetetlenülés hiányában – a szerződés 16/b. pontja értelmében mindenképpen megszűnt. A megállapodás struktúrájából, a jogok és a kötelezettségek rendszeréből következően az önkormányzat mint tulajdonos és az iskola akkori fenntartója visszalépésével már nem lehetséges a megállapodás további teljesítése a többi fél, különösen az I. rendű alperes részéről. A jogok és kötelezettségek komplex rendszere miatt, amely mind a négy félre nézve kölcsönösen jogokat és kötelezettséget írt elő, bármely fél felmondása a teljes megállapodást megszünteti.

Állították, hogy az NRHD szerződésről nem tudtak. A négyoldalú megállapodásban nem esik szó arról, hogy a felperes milyen anyagi előnyt feltételez az együttműködésből, valamint nincs utalás a név- és rendszerhasználati díjról szóló megállapodásra sem. A négyoldalú megállapodás 2. pontja szerint a reklámhelyek értékesítésének bevétele a sportegyesület működésére és a sportterületek fejlesztésére kell fordítani, nincs szó arról, hogy ebből a felperes részesülne. Az NRHD szerződés nem reklámhelyek értékesítéséről szól, a

szerződések semmilyen lehetőséget nem biztosítottak a felperes számára név- és rendszerhasználati díj követelésére.

Vitatták, hogy a II. rendű alperes finanszírozási kötelezettségének ne tett volna eleget a III. rendű alperes vonatkozásában. A közoktatási típusú iskolarendszer bevezetésével megszűnt az egyesület díjazásának lehetősége, a vagyonkezelésben levő iskola volt az, aki a teljes területet fenntartotta, gondozta, és ezt az önkormányzat a vagyonkezelési jogviszony keretében finanszírozta.

Vitatták, hogy károkozó magatartást tanúsítottak, vitatták a szerződésszegést, az okozati összefüggés meglétét és a kárösszecszerülését is.

[15] A II. rendű alperes ezen felül a követelés idő előttiségét állítva a per megszüntetését kérte. Előkérdésnek minősítette, hogy a felperes igényét megkísérelte-e a III. rendű alperessel szemben érvényesíteni, és a követelése behajthatatlannak bizonyult-e.

[16] A III. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

Előadta, hogy a négyoldalú megállapodás tartalmazta azt is, hogy a felperes és közte külön megállapodás is fog születni a beruházásokkal kapcsolatban, így a külön megállapodásról és annak tartalmáról valamennyi félnek tudomása volt.

A felek már a 2001-es tanévtől megállapodtak abban, hogy a felperes átmenetileg lemond a program megvalósításából befolyó bevételek öt megillető részéről annak érdekében, hogy a közreműködő egyesület anyagilag megerősödhesen. A későbbi térülést rendezte a felperes és közte 2003. július 15. napján létrejött kétoldalú megállapodás és az abban rögzített név- és rendszerhasználati díj.

Utalt az bizottság 2002. május 13-i üléséről készült jegyzőkönyv kivonatra, amely szerint az Önkormányzat azért vállalt felelősséget, hogy az ő teljesítése a alperes³ felé hosszú távon és működőképes legyen. A felszámolóbiztos által kiállított nyilatkozat alapján bizonyította, hogy az önkormányzat megszegte a négyoldalú megállapodás rendelkezéseit, mivel a finanszírozási kötelezettségének nem tett eleget, és ezzel anyagilag ellehetetlenítette. A felszámolási iratokból kitűnően az önkormányzat 34.290.000 forintot jogellenesen nem fizetett meg a részére, és ez ellehetetlenítette a működését. Állította, hogy a reklámhelyek értékesítéséből a 2007. évtől bevételre tett volna szert.

Az I. és II. rendű alperesek nem biztosították a felperesnek a közreműködő egyesületnek kiválasztására vonatkozó jogának gyakorlását a neki történt felmondást követően. Szintén nem biztosították a létesítmények ingyenes használatát. E szerződésszegő magatartások miatt a II. rendű alperest a felperessel szemben önálló és közvetlen felelősség terheli. A szerződésszegés miatt a II. rendű alperes kötelezettsége a felperessel szemben jóval azelőtt beállt, hogy ő felszámolási eljárás alá került volna, ezért szükségtelen lett volna a követelés felszámolási eljárásban bejelentése.

[17] Az elsőfokú bíróság a 2019. június 27-én kelt 32.G.44.797/2015/93-I. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[18] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2021. január 27. napján kelt 16.Gf.40.311/2020/15. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon

kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat meghozatalára utasította. A felperes másodfokú perköltségét 200.000 forintban, a II. rendű alperesét 10.000 forint, a III. rendű alperesét 100.000 forint ügyvédi munkadíjból álló összegben, a felperes által le nem rótt fellebbezési illeték összegét 2.500.000 forintban állapította meg.

Meghagyta, hogy a megismételt eljárásban elsődlegesen a követelés részösszegének elévülése, valamint az állított kár és szerződésszegő magatartások közti okozati összefüggés meglétének vizsgálata szükséges. E körben kell értékelni a hitelezői igény bejelentésének elmulasztását a III. rendű alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárásban, valamint a szerződés I. és II. rendű alperesek által állított, lehetetlenülés folytán történt megszűnését is. Mindezek után, illetőleg ezek függvényében annak vizsgálata szükséges, hogy az alperesek szerződésszegő magatartása eredményezte-e a III. rendű alperes fizetéseképtelenségét, amennyiben igen, ezen szerződésszegő magatartás közvetetten okozta-e a felperes állított kára bekövetkeztét. Azt is vizsgálni szükséges, hogy a rendszerhasználati díj egyéb úton történő térülésének elmaradását a felperes szerződésben biztosított jogai I. vagy II. rendű alperesek általi megsértése okozta-e. A szerződésszegések megítélésénél a felek által hivatkozott valamennyi bizonyítékra tekintettel kell lenni; amennyiben az elsőfokú bíróság az általa megállapított tény alapjául nem fogad el valamely bizonyítékot, e mérlegelésének megfelelő indokát kell adnia.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a 2022. március 11-én kelt 15.G.40.706/2021/22-I. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek „egyetemlegesen” 3.416.300 forint perköltséget, a II. rendű alperesnek további 10.000 forint perköltséget, valamint a III. rendű alperesnek 200.000 forint perköltséget és az államnak külön felhívásra 4.000.000 forint le nem rótt illetéket.

[19] A rPtk. 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése idézését követően elsődlegesen az I. és II. rendű alperes által előterjesztett, a felperesi legitimáció hiányára alapított kifogást vizsgálta, és azt megalapozatlannak találta.

[20] Ezt követően az I. és II. rendű alperes elévülési kifogását vizsgálva megállapította, hogy nem helytálló a felperes hivatkozása, miszerint az elévülés a rendszerhasználati díjnak a III. rendű alperessel kötött szerződés szerinti esedékességétől kezdődik. Ugyanis a felperes a keresetében nem rendszerhasználati díj megfizetését kéri; azt csak a III. rendű alperestől követelhetné. A rendszerhasználati díjak esedékességekor nem áll be az I-II. rendű alperesek teljesítési kötelezettsége a III. rendű alperes helyett; szerződéses jogviszony hiányában a rendszerhasználati díj esedékessége semmilyen kötelmi viszonyt nem keletkeztet a felperes és a I-II. rendű alperesek között. Ezért az I-II. rendű alperesekkel szemben fennálló kártérítési követelés esedékessége különbözik a felperes és a III. rendű alperes között létrejött szerződésben rögzített rendszerhasználati díjak esedékességétől.

[21] A szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti igény esetén a kártérítési követelés esedékessé válásának időpontját maga a rPtk. 360. §-ának (1) bekezdése határozza meg; eszerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A (2) bekezdés azt is kimondja, hogy a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Mindebből következően a

kártérítés iránti követelés állami kényszer útján történő érvényesítésének lehetősége a károsodás bekövetkeztével nyílik meg, ezért az elévülési határidőt is ettől az időponttól kell számítani.

A perbeli esetben a károsodás és ezzel együtt a kártérítés iránti követelés esedékessé válása akkor következik be, amikor a remélt haszon bizonyosan, véglegesen elmarad.

[22] Megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek állított szerződésszegő magatartása miatt a felperes kára akkor következett be, amikortól alappal már nem várhatta a III. rendű alperes perbeli szerződés szerinti teljesítését; ekkor a felperes az ebből származó haszontól már véglegesen elesett. Tehát a felperes kára abban az időpontban következett be, amikortól a III. rendű alperes az I. és II. rendű alperes szerződésszegő magatartása miatt többé nem volt képes a felperes felé a jövőben esedékessé váló rendszerhasználati díjat megfizetni.

[23] A II. rendű alperes önkormányzat képviselő-testülete 2009. július 8-i ülésén hozott 927/2009. (VII. 08.) számú határozatával a vagyongazdálkodási és az üzemeltetési feladatok ellátásával a III. rendű alperes helyett az I. rendű alperes jogelődjét bízta meg, ezzel elzárva a III. rendű alperest a felperes részére közvetetten bevételt jelentő forrástól. A II. rendű alperes a III. rendű alperest azzal is véglegesen elzárta a korábbi szerződés szerinti, a felperesnek is bevételt jelentő feladataitól, hogy a 930/2009. (VII. 8.) számú határozattal egy másik sportlétesítmény üzemeltetésével bízta meg. Az új szerződés hatályba lépésének feltétele volt, hogy a III. rendű alperes legkésőbb 2009. július 12-éig visszaadja az I. rendű alperesi jogelőd részére a sportolói játékjogokat, versenyengedélyeket. A III. rendű alperes az új feltételeket és szerződést elfogadta. A III. rendű alperes ezen jogok hiányában 2009. júliusától nem láthatta el többé a korábban bevételt jelentő tevékenységet. Ezek alapján megállapította, hogy az önkormányzati határozatok meghozatalának napján, 2009. július 8-án a felperes kára bekövetkezett, mivel a III. rendű alperes által a jövőben megfizetendő rendszerhasználati díjakból származó haszontól már ekkortól elesett, a III. rendű alperes bevétel hiányában nem volt képes többé kifizetni a felperessel kötött szerződésben rögzített rendszerhasználati díjat. A III. rendű alperesnek vagyongazdálkodási és üzemeltetési jog hiányában végleg megszűnt a reklám és hirdetési felületek értékesítéséből vagy hasznosítása átengedéséből, illetve a sportlétesítmények üzemeltetéséből és hasznosításából, vagy a sikeres pályafutást elérő játékosok értékesítéséből származó bevételi lehetősége, továbbá végleg elesett a II. alperestől származó finanszírozási összegektől is.

[24] A rPtk. 360. §-ának (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, ezért a felperesi követelések elévülése a rPtk. 326. § (1) bekezdése szerint, 2009. július 8. napján megkezdődött.

[25] Az I. és II. rendű alperes 2009. évben utasította vissza a felperes által javasolt egyesületekkel való együttműködést véglegesen, ekkortól már a jövőben sem állt szándékában a felperes által javasolt egyesületekkel való együttműködés, így az elévülési idő e szerződésszegő magatartásra mint károkozásra tekintettel is letelt.

Az elsőfokú bíróság nyomatékkaal vette figyelembe, hogy az I. rendű alperes jogelődje a 2009. év szeptemberében a perbeli szerződésben részes felektől függetlenül külön szerződést kötött, az egyesület1 majd a egyesület2tel a korábban a III. rendű alperes által ellátott feladatokra. Az I. rendű alperes jogelődje az erről szóló tájékoztatását „2009. szeptember 31-én” adta ki, így az I. és II. rendű alperes ezen időpontban végleg elzárta attól a felperest, hogy az együttműködő egyesület kijelölésének szerződés szerinti jogát gyakorolja. Ezen időponttól nem volt olyan felpereshez köthető, vele jogviszonyban álló szervezet, aki a III. rendű alperes helyébe lépve a szerződés szerint megfizette volna a rendszerhasználati díjakat.

[26] A felperesnek 2009. július 8. napját, illetve „2009. szeptember 31. napját” követő 5 éven belül kellett volna követelését érvényesítenie a rPtk. 324. § (1) bekezdésére figyelemmel, mert a rendszerhasználati díjak megfizetését a szerződésben foglalt kötelezettségekre figyelemmel a III. rendű alperestől ezután alappal nem várhatta.

Az elévülés megszakítására okot adó körülmény nem merült fel, a felperes igényét először a keresetlevele benyújtásával, 2015. július 25. napján érvényesítette.

A felperes kereseti követelése elévült, azt a rPtk. 325. § (1) bekezdésben foglaltakra figyelemmel bírósági úton nem érvényesítheti.

(Ezt meghaladóan a kereset elutasítását nem indokolta.)

[27] Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az elévülési kifogás elbírálása során téves következtetésekre jutott. Az elmaradt haszon iránti követelését a peres felek közötti négyoldalú megállapodás, illetve a közte és a III. rendű alperes közötti rendszerhasználati díj vonatkozásában létrejött megállapodás alapozza meg. Az elmaradt bevétel rendszerhasználati díj, amelynek esedékessége kifejezetten rögzítésre került. Eszerint 2011. február 4. hetében 35.000.000 forint + áfa, ezt követően, 2012-től kezdve 20 éven keresztül minden év február 4. hetétől évente 12.000.000 forint + áfa összegű bevételhez jutott volna. A követelése elévülési idejének kezdetére ezen időpontok irányadók a bírói gyakorlat szerint is (BH1984. 11.459), a kár esedékessége az elmaradt bevétel esedékességéhez igazodik. Álláspontja szerint az ítélet indokolása hiányos, mivel nem tér ki az e körben tett hivatkozásaira.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság megállapítása akkor is megalapozatlan, ha az elévülési idő kezdeteként nem a szerződés szerinti esedékességek lennének az irányadók. A négyoldalú megállapodás ugyanis a 2009. július 8-i önkormányzati döntést követően is, legalább 2011. május 11. napjáig folyamatosan fennállt, a felek folyamatos egyeztetésben álltak egymással. A vitás helyzet rendezésére tett kísérletekre, a megállapodás továbbvitelére irányuló szándéokra tekintettel a kár 2011. május 11-ét megelőzően nem következhetett be. Utalt arra, hogy az I. rendű alperes részéről a négyoldalú megállapodás kategorikus felmondására csupán 2015. október 26-án került sor. A II. rendű alperes a 2009. július 8-i jegyzőkönyv tanúsága szerint az általa okozott költségvetési hiányosságok ellenére a III. rendű alperest más feladatokkal bízta meg, és erre támogatást is biztosított.

[28] A felek a 2010-es önkormányzati választást követően is folyamatos egyeztetésben álltak egymással. A 2011. év során még a akadémiával és a klubbal egyeztettek a III. rendű alperes egyesületi tevékenysége átvétele érdekében. Hivatkozott a fellebbezése mellékleteként csatolt, az egyeztetést, együttműködésre irányuló szándékot igazoló dokumentumokra.

[29] Az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy akár a sportolók versenyengedélyének átadása, vagy a más egyesületekkel történt szerződéskötés a követelése vonatkozásában végleges meghíúsulást, ezért az esedékesség bekövetkeztét eredményezhette volna. A versenyengedélyek visszaadására átmenetileg került sor, a felek megállapodása alapján a versenyengedélyek visszakerülhettek volna akár a III. rendű alpereshez, vagy akár az általa kiválasztott egyesülethez, akitől a rendszerhasználati díjakat követelhetné.

[30] Az elsőfokú bíróság a vagyonkezelői és üzemeltetési joggal kapcsolatos kérdéseket is tévesen értelmezte akként, hogy a III. rendű alperesnek csupán az üzemeltetésből, illetőleg a vagyonkezelésből lehettek volna bevételei. Emellett előadta azt is, hogy a vagyonkezeléssel érintett vagyon fenntartásával összefüggő költségeket és kiadásokat a II. rendű alperes vállalta, amely vállalásának nem tett eleget, és ez a III. rendű alperes felszámolásához vezetett.

Hivatkozott arra is, hogy a felek közötti eredményes együttműködést az I. rendű alperesi jogelőd részéről, valamint a II. rendű alperes részéről a folyamatos akadályoztatás hátráltatta, illetve hiúsította meg.

[31] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte, az ítélet megalapozottságára tekintettel.

[32] Az I. és III. rendű alperesek fellebbezést vagy csatlakozó fellebbezést nem terjesztettek elő. A III. rendű alperes a fellebbezésre „észrevételt” tett.

[33] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a perindításkor hatályban volt, ezért a jelen ügyben még alkalmazandó a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[34] Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely folytán a rPp. 252. § (2) bekezdésében foglalt hatályon kívül helyezési ok állna fenn – az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 1. pontjában foglaltakra is tekintettel –, a Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú ítéletet a rPp. 253. § (3) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[35] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a III. rendű alperes az ítélettel szemben fellebbezést vagy csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, a fellebbezésre tett „észrevétele” fellebbezési ellenkérelemnek sem minősül, így a másodfokú eljárásban tett nyilatkozata a rPp. 244. § (1) bekezdésének keretei között perjogilag nem volt értékelhető.

[36] A fellebbezés az alábbiak szerint részben megalapozott.

[37] Az elsőfokú bíróság a tényállást túlnyomórészt megfelelően, kellő részletességgel tárta fel, de az így megállapított tények, valamint a jogszabály téves értékelésével részben helytelen jogi következtetésre jutott. Ennek folytán az ítélete csupán a 35.000.000 forint és járulékai iránti keresetet elutasító részben helytálló, míg az ezt meghaladó kereset tekintetében téves jogi álláspontja folytán felülbírálatra alkalmas megállapítást nem tett, és a bizonyítás terjedelmes kiegészítésre szorul, amely hiba – az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 3. pontjában foglaltakra is figyelemmel – a másodfokú eljárásban nem orvosolható, ezért e körben az ítélet hatályon kívül helyezésének és újabb elsőfokú eljárás lefolytatására utasításának van helye.

[38] Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során – a korábbi, 2019. június 27-én kelt 32.G.44.797/2015/93-I. számú ítéletében tett ténymegállapítással egyezően, ismét – annyiban tévedett, hogy a II. rendű alperes 2009. július 8-i nyilatkozatát (ténylegesen a II. rendű alperes képviselő-testületének 927/2009. (VII. 8.) számú, az I. rendű alperes jogelődjét vagyongazdálkodási és üzemeltetési feladatokkal megbízó határozatát) a 2003. június 26-i négyoldalú együttműködési megállapodás felmondásának tekintette, holott ez az I. és II. rendű alperesek állítása szerint sem minősült felmondásnak, hanem a szerződés lehetetlenülését eredményező körülményként értékelendő.

[39] A Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a 2021. január 27-én kelt 16.Gf.40.311/2020/15. számú, hatályon kívül helyező végzésében foglaltakat maradéktalanul fenntartja, az ott kifejtetteket a megismételt eljárás során is irányadónak tekinti.

Az ott írtak értelmében elsődlegesen a követelés részösszegeinek elévülése volt vizsgálandó, majd ezt követően az állított kár és szerződésszegő magatartások közti okozati összefüggés.

Az elsőfokú bíróság ennek alapján helytállóan vizsgálta a perben érvényesített igény elévülését, azonban tévedett, amikor a keresettel érvényesíteni kívánt követelés egésze vonatkozásában annak elévülését, így a bírósági úton érvényesíthetősége kizártságát állapította meg.

[40] A szerződések megkötésének idején hatályban volt, ezért a jelen perben még alkalmazandó rPtk. 324. § (1) bekezdése értelmében a követelések öt év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A rPtk. 325. § (1) bekezdése szerint az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

[41] A felperes a keresetlevelét – az iraton lévő érkeztető bélyegző tanúsága szerint – 2015. október 28-án nyújtotta be; ebben a 2013-2015. évekre járó összesen 36.000.000 forint rendszerhasználati díj mint elmaradt haszon iránti igényét érvényesítette. Az alperes elévülési kifogására kifejezetten akként nyilatkozott, hogy – mivel csupán a 2013. évtől esedékes, elmaradt díjat mint kárt érvényesíti – ez az igénye nem évülhetett el. A 2015. december 28-i keresetpontosításában is csupán a 2013. február 4. hetétől esedékessé vált díjak összegét követelte elmaradt haszon címén. A 2016. április 14-i keresetmódosítása tartalmazta első ízben a 2011. február végén esedékes 35.000.000 forint és a 2012. február végéig esedékessé vált 12.000.000 forint rendszerhasználati díj elmaradása miatti, összesen további 47.000.000 forint kárigényt.

[42] Mivel a felperes az elévülést a rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján megszakító körülményre nem hivatkozott, a perben érvényesített igény elévülése az igény keresettel érvényesítésének fenti időpontjaira és a követelés (részösszegeinek) esedékessé válása időpontjára tekintettel volt vizsgálendő, figyelemmel a felperes által hivatkozott egyeztetések elévülés nyugvását eredményező hatására is.

[43] A rPtk. 326. § (1) bekezdése értelmében az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

[44] Az elsőfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a rPtk. 360. § (1) bekezdésének a kártérítési követelés esedékessé válása időpontját meghatározó rendelkezését, amely szerint az a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. Azonban tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a rendszerhasználati díjak esedékessége nem irányadó a perben érvényesített kártérítés esedékessége meghatározásakor.

[45] Mivel a perben érvényesített igény nem a III. rendű alperessel szembeni rendszerhasználati díj követelés, hanem az az I. és II. rendű alperesek által okozott kár megtérítésére irányul, valóban nem szükségszerű, hogy a kárigény esedékessé válása a rendszerhasználati díjak esedékességéhez igazodjon. Azonban a károsodás bekövetkezte nem esik automatikusan egybe a károkozó magatartással sem. Mint azt a PK 51. számú állásfoglalás is tartalmazza: ha a károsodás nem követi nyomon a károsító magatartás (cselekmény vagy mulasztás) elkövetését, hanem később áll be, az elévülést természetesen nem az elkövetéstől, hanem a károsodás bekövetkeztétől kell számítani, mert a kártérítés ebben az időpontban válik esedékessé.

[46] A rPtk 355. § (4) bekezdése kártérítés címén az elmaradt vagyoni előnyt is megtéríteni rendeli.

[47] A II. rendű alperes által is hivatkozott BH1984. 459 számú eseti döntésből, valamint az elmaradt haszon iránti igény elévülési idejének kezdete szempontjából a jelen

perben is irányadó PK 52. számú állásfoglalásból is az következik, hogy az elmaradt haszon esetében a károsodás időpontja nem a térülés megghiúsulásának időpontja, hanem az, amikor a károsultnál a jövedelemkiesés ténylegesen jelentkezik.

A perbeli esetben a felperes érvényesíteni kívánt kára a rPtk. 355. § (4) bekezdése szerinti elmaradt haszon, amely vagyoni előny elmaradásának időpontja nem előzheti meg azt a dátumot, amikor a felperes a III. rendű alperessel kötött NRHD szerződés alapján a rendszerhasználati díjhoz ténylegesen hozzájutott volna, hiszen ezzel a vagyoni előnnyel ezt megelőzően nem számolhatott. A felperes a rendszerhasználati díjra – a III. rendű alperes felszámolásának időpontjáig – a szerződésben kikötött teljesítési időpontokat megelőzően nem tarthatott igényt; az elmaradt haszonban álló kára akkor is csak a díjak szerződés szerinti esedékessé váláskor következhetett be, ha a III. rendű alperes teljesítése már ezt megelőzően felmerült okból – az üzemeltetési jog megvonása és a versenyengedélyek visszaadása miatt – megghiúsult volna. A III. rendű alperes vagyoni helyzete, teljesítőképességének esetleges megszűnése ugyanis nem eredményezhette a még le nem járt rendszerhasználati díjak esedékessé válását.

[48] A Fővárosi Ítéltábla rámutat, hogy az elsőfokú bíróság ítélete e részében önellentmondó megállapítást is tartalmaz, mivel az üzemeltetési jogok és versenyengedélyek 2009. július 8-i elvesztéséhez az elsőfokú bíróság úgy fűzi a teljesítőképesség megszűnését, hogy maga is megállapította, a III. rendű alperest egyidejűleg más létesítmény üzemeltetésével bízták meg, amelyért havi 9.000.000 forint térítést kapott.

[49] A rendszerhasználati díj követelés esedékessé válására irányadó a Csődtv. 35. § (1) bekezdésének azon rendelkezése is, miszerint a felszámolás kezdő időpontjában a gazdálkodó szervezet valamennyi tartozása lejárttá (esedékessé) válik.

[50] Ennek megfelelően az I. és II. rendű alperesek esetleges károkozó magatartásának időpontjában nem, de a III. rendű alperes felszámolása kezdő időpontjában a III. rendű alperes valamennyi, addig még le nem járt, felperes felé fennálló rendszerhasználati díj tartozása esedékessé vált. Így az addig még esedékessé nem vált díjak elmaradásában álló károsodás bekövetkezte szempontjából ez az időpont az irányadó.

[51] A III. rendű alperes 2012. január 24-től 2018. október 17-ig állt felszámolás alatt. Ebből következően a 2011. február 4. hetében esedékessé vált 35.000.000 forint rendszerhasználati díj esedékességét a felszámolási eljárás elrendelése nem érintette, azonban az ezt követően, a 2012-2015. évek február 4. heteiben fizetendő díjak a felszámolás kezdő időpontjában, 2012. január 24-én lejártak, így az elmaradt jövedelemben megmutatkozó károsodás az eredetileg a 2012-2015. években esedékes összesen 48.000.000 forint díj tekintetében már ebben az időpontban bekövetkezett.

[52] A felperes hivatkozására tekintettel vizsgálandó volt a peres felek között a szerződéses együttműködés továbbfolytatása érdekében folyt egyeztetés elévülésre gyakorolt

hatása is. A felperes fellebbezésében azt állította, hogy a károsodás időpontjai a rendszerhasználati díjak szerződés szerinti esedékességeihez igazodnak; a 2009. július 8-át követő egyezségi tárgyalásokra hivatkozása az elévülés nyugvása körében volt értékelendő.

[53] A rPtk. 326. § (2) bekezdése értelmében, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül – a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra.

[54] Az elévülés akkor nyugszik, ha a követelés jogosultja menthető okból nincs abban a helyzetben, hogy a követelését bíróság előtt érvényesíthesse. A bírói gyakorlat (BDT2011. 2511) értelmében a követelés tárgyában folyó egyeztetés alapot adhat az elévülés nyugvására. Ennek feltétele, hogy a jogosult alapos okkal bízhat abban, hogy a kötelezett a követelésnek önként – állami kényszer nélkül – eleget kíván tenni.

[55] A felperes fellebbezésében 2011. május 11. napjáig folytatott egyeztetésekre hivatkozott. A perben nem igazolt az ezen időpontot követő, olyan egyeztetést, amely az I. és II. rendű alperes önkéntes teljesítésében bizakodásra adhatott volna alapot; a későbbi levelezés anyaga az I. rendű alpereshez intézett egyoldalú kérelmek sora, továbbá a felperes maga sem állította, hogy a akadémiával és a klubbal 2011. május 11-ét követően is egyeztetés folyt volna a szerződéses jogviszonyba belépésük érdekében.

[56] A II. rendű alperes a négyoldalú megállapodást 2011. május 11-én felmondta; ezt követően a felperes alappal már nem bízhatott a kára egyezség eredményeként, önkéntes teljesítés útján térülésében.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az I. rendű alperes ezt követő, 2015. október 26-án kelt felmondása sem támasztja alá 2011. május 11-ét követően a további, komoly egyeztetések folyamatban létét, figyelemmel arra is, hogy a felmondásban az I. rendű alperes kifejezetten már nem élő együttműködésként hivatkozik a megállapodásokra, és a nyilatkozata tartalma alapján a felmondást csupán formálisnak tartja.

[57] Ezért, amennyiben a 2011. május 11-ig folyt egyezségi tárgyalások alapot is adhattak az elévülés nyugvására a kár lehetséges térülésének kilátásba helyezésével, az akadály 2011. május 11-i megszűnése az ötéves elévülési időn belül, és annak elteltét megelőző egy évet is megelőzően történt, így a rPtk. 326. § (2) bekezdése szerinti nyugvás nem járt azzal a jogkövetkezménnyel, hogy a felperes a követelését az elévülési idő elteltét követően is érvényesíthette.

[58] Mindezek alapján az állapítható meg, hogy a 35.000.000 forint tekintetében 2011. február 4. hetében bekövetkezett károsodástól számítottan a 2016. április 14-i igényérvényesítésig a rPtk. 324. § (1) bekezdés szerinti ötéves elévülési idő már eltelt, míg a további 48.000.000 forint összegű kár 2012. január 24-i (a felszámolás kezdő időpontjában beálló) esedékességétől az igény (36.000.000 forint tekintetében 2015. október 28-i, illetve további 12.000.000 forint tekintetében 2016. április 14-i) érvényesítéséig öt év nem telt el, így ez utóbbi követelés bírósági úton érvényesítése a rPtk. 325. § (1) bekezdése alapján nem kizárt.

[59] A fent kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság az érvényesített igény elévülése miatt helytállóan utasította el a keresetet 35.000.000 forint és járulécai tekintetében. Az ezt meghaladó 48.000.000 forint kárigény azonban nem évült el; erre hivatkozással a kereset e részének elutasítása nem helytálló.

[60] Mint azt a Fővárosi Ítéltábla a 2021. január 27. napján kelt 16.Gf.40.311/2020/15. számú végzésében már kifejtette, az érvényesített kárigény elévülése hiányában vizsgálendő a felperes elmaradt haszna és az I. és II. rendű alperesek magatartása közötti okozati összefüggés megléte – az el nem évült követelés megalapozottsága ennek függvényében állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság azonban – téves jogi álláspontja folytán – e körben felülbírálatra alkalmas megállapítást nem tett.

Nem vizsgálta, hogy a III. rendű alperessel szemben folyt felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentésének elmaradása okozta-e a felperes kárát, avagy az bejelentés esetén sem térülhetett volna; nem értékelte az I. és II. rendű alperesek szerződés lehetetlenülésére hivatkozását sem; valamint nem vizsgálta az alperesek felperes által állított szerződésszegő magatartásai és a kár bekövetkezte közti okozat meglétét.

[61] A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a 35.000.000 forint és járulécai megfizetése iránti keresetet elutasító részében a rPp. 213. § (2) alapján eljárva – mivel a kereseti kérelemnek e része önállóan elbírálható, és ebben a vonatkozásban további tárgyalásra nincs szükség – részítélettel, a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét, a 48.000.000 forint kártérítés iránti kereset vonatkozásában a rPp. 252. § (3) bekezdése alapján – a teljes perköltségre kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot e körben újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

[62] A részben újra megismétlendő eljárásban a bírósági úton érvényesíthető 48.000.000 forint kárigény megalapozottságát érdemben kell vizsgálni, amely megalapozottság annak függvénye, hogy fennáll-e az okozati összefüggés a felperes kára és az I. és II. rendű alperesek állított károkozó magatartása között. E körben kell értékelni a hitelezői igény bejelentésének elmulasztását a III. rendű alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárásban, vizsgálva, hogy a bejelentés megtörténte esetén a kár – akár részben – térülhetett-e volna. Vizsgálni kell a szerződés I. és II. rendű alperesek által állított,

lehetetlenülés folytán történt megszűnését is. Mindezek után, illetőleg ezek függvényében annak vizsgálata szükséges, hogy az alperesek szerződésszegő magatartása eredményezte-e a III. rendű alperes fizetéseképtelenségét, és amennyiben igen, ezen szerződésszegő magatartás közvetetten okozta-e a felperes állított kára bekövetkeztét. Azt is vizsgálni szükséges, hogy a rendszerhasználati díj egyéb úton történő térülésének elmaradását a felperes szerződésben biztosított jogai I. vagy II. rendű alperesek általi megsértése okozta-e, az alperesek esetleges jogellenes magatartása mennyiben áll szerves kapcsolatban a felperes állított kárával.

A megismételt eljárásban tisztázandó, hogy a II. rendű alperes jogi képviselője jogosult-e az I. rendű alperes képviselőjére is, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során nyilatkozatait az I. rendű alperes nevében is tette, ugyanakkor tőle származó meghatalmazást nem csatolt.

Az elsőfokú bíróság ezt követően lesz abban a helyzetben, hogy a fennmaradó kereset tekintetében is megalapozott döntést hozhasson.

[63] A részítélettel elbírált 35.000.000 forint kártérítési kereset vonatkozásában a fellebbezés eredménytelennek bizonyult, a Fővárosi Ítéltábla ezért a rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest részperkölség megfizetésére, arra tekintettel, hogy a keresettel érvényesített 83.000.000 forint összeghez képest az elbírált rész aránya 42.17%.

Az I. rendű alperesnek megállapított részperkölség összegénél figyelemmel volt arra, hogy az I. rendű alperes a megismételt elsőfokú eljárásban jogi képviselőt nem bízott meg, a fellebbezésre nyilatkozatot nem tett; így a mérsékelt ügyvédi munkadíjból álló, az elsőfokú eljárásban felmerült részperkölsége összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése alapján 500.000 forintban állapította meg, a ténylegesen végzett munkamennyiségre tekintettel. A II. rendű alperes részperkölsége az elsőfokú eljárásban felmerült, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján megállapítható 2.690.000 forint ügyvédi munkadíj 42,17%-a, 1.134.373 forint, a megelőző másodfokú eljárásban felmerült 10.000 forint 42,17%-a, 4.217 forint és a jelen másodfokú eljárásban az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (4), (5) és (6) bekezdése alapján megállapított 50.000 forint 42,17%-a, 21.000 forint, összesen 1.159.590 forint. A III. rendű alperes részperkölsége az elsőfokú eljárásban felmerült, a fentiek szerint megállapított 1.134.373 forint ügyvédi munkadíj és a megelőző másodfokú eljárásban felmerült 100.000 forint 42,17%-a, 42.170 forint, összesen 1.176.543 forint. Az I. és III. rendű alperesek fellebbezést vagy fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő, a Fővárosi Ítéltábla ezért – a másodfokú eljárásban felmerült e költségek hiányában – az ezekről szóló rendelkezést mellőzte.

[64] A Fővárosi Ítéltábla az ítélet hatályon kívül helyezett része tekintetében az IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (4), (5) és (6) bekezdése alapján megállapított mértékű, a másodfokú eljárásban szükséges és ténylegesen kifejtett jogi tevékenységre tekintettel mérsékelt, a felperesnek 100.000 forint, a II. rendű alperesnek 29.000 forint összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkölsége összegét a rPp. 252. § (4) alapján csupán megállapította azzal, hogy a költségek viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell határoznia.

[65] A Fővárosi Ítéltábla a rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése és a perben még alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése

alapján kötelezte a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett 1.500.000 forint kereseti illeték és a 2.500.000 forint fellebbezési illeték 42,17%-a, mindösszesen 1.686.800 forint eljárási illeték államnak megfizetésére. A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban a felperes a fellebbezési illeték megfizetése alól az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. § (1) bekezdése értelmében mentesül.

Budapest, 2022. június 22.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Kolozs Balázs s.k.
előadó bíró

dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: